

MINNESANTECKNINGAR TROLLUGNSBERGET VINDPARK

Förda vid samråd med Länsstyrelsen Dalarna och Smedjebackens kommun.

Datum: 2022-11-28

Plats: Miljö- och byggkontoret i Smedjebacken

Deltagare:

Namn	Roll	Myndighet	Initialer
Jonathan Weck	Projektledare	OX2 AB	JW
Henrik Hylén	Junior projektledare	OX2 AB	HH
Susann Lundman	Tillståndsspecialist	OX2 AB	SL
Kajsa Andersson	Miljökonsult	Structor Miljöpartner AB	KA
Alva Jakobsson	Miljökonsult	Structor Miljöpartner AB	AJ
Gunilla Skog	Miljö- och byggchef	Smedjebackens kommun	GS
Mirja Lif	Handläggare	Länsstyrelsen Dalarna	ML
Carina Nordlander	Handläggare	Länsstyrelsen Dalarna	CN
Veronica Driberg	Handläggare	Länsstyrelsen Dalarna	VD

Om samrådet

Aktuellt samrådsmöte genomfördes den 28 november 2022, kl. 13:00-15.00. Samrådet genomfördes på Miljö- och byggkontoret i Smedjebacken. OX2 hälsade deltagarna välkomna och mötet började med en presentationsrunda. **JW** gick igenom agenda och upplägg för mötet, därefter fortsatte samrådet som innefattade en projektpresentation av sökande, planerad verksamhet och kommande arbete med miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Det fanns tillfälle att ställa frågor under presentationen samt innan mötets slut. Nedan redovisas den information, synpunkter samt kommentarer som uppkom. Presentationen bifogas.

Samrådsmötet

Presentation OX2 AB & bakgrund

JW inledde samrådsmötet med att presentera sökanden, OX2 AB. OX2s arbetsprocess är uppdelad i olika faser, från tidigt skede med utveckling och design, till finansiering, byggnation och drift. Förutom Trollugnsberget har OX2 två ytterligare vindparker under utredning i Dalarnas län.

HH fortsätter mötet med att beskriva att bolaget fokuserar tidigt på lokal förankring och nytta för kommunen och bygden. I ett tidigt skede tas kontakt med boende, byförening, jaktlag m.m. för att involvera och skapa aktivt deltagande. **OX2** har påbörjat dialog med markägare och lokalbefolkning och belyser vikten av tidig information och möten för

att involvera lokalbefolkningen. OX2 har bland annat tidigare under hösten genomfört öppet hus där närboende bjudits in.

HH berättar att en vindpark skapar behov av arbetskraft både direkt och indirekt under byggnation och drift. Det är fokus på lokal arbetskraft i OX2s projekt, både lokala och regionala entreprenörer involveras. Enligt beräkningar från Vindkraftcentrum skulle Trollugnsberget byggnationsfas kunna leda till ca 300 årsanställningar. Driftperioden resulterar i ca 9 lokala årsanställningar.

GS efterfrågar om OX2 haft kontakt med Samarkand2015 (Utvecklingsbolaget för Ludvika och Smedjebacken)

JW förklarar att de har haft dialog med dem. De väljer dock att inte delta i samrådet för vindparken och är neutrala till enskilda projekt.

HH berättar vidare att det enligt OX2:s modell avsätts en bygdepeng till bygden som betalas ut som en procentsats av bruttointäkten. Procentsatsen ligger på 1%. Ett räkneexempel visar att projektet skulle kunna resultera i cirka 2,2 miljoner kronor per år i bygdepeng. Det är bygden som bestämmer hur pengarna ska fördelas.

SL presenterar OX2s målsättning om naturpositiva vind- och solparker, som handlar om att skapa nettopositiva projekt med avseende på biologisk mångfald. Från och med 2030 är målet att alla projekt ska vara naturpositiva. OX2 tar fram en kompensationsutredning- och plan inför byggnation. OX2 arbetar aktivt med att utreda hur man motverkar negativ påverkan genom att bland annat skapa naturvårdssatsningar i området som kan stärka den biologiska mångfalden. Exempel på åtgärder som OX2 genomfört är bland annat att restaurera våtmarker, förbättra förutsättningar för flodpärlmusslan m.m. **JW** förklarar att det är ett pågående arbete och det finns inget färdigt utformat "paket" för dessa åtgärder. **SL** informerar om att OX2 hittills har lämnat in en tillståndsansökan för en naturpositiv vindpark.

JW fortsätter presentationen med att uppmärksamma behovet av en omställning med anledning av klimatkrisen, samt utmaningen med dagens elproduktion och framtida elanvändning samt elektrifieringen av industrin. OX2 vill vara med att påverka energiomställningen och fasa ut fossila bränslen.

Projekt Trollugnsberget

Utredningsområdet kan komma att ändras/anpassas efter inkomna synpunkter och insamlad information om området. Efter samråd utökas dock inte utredningsområdet till ytan, det kommer enbart bibehålls eller minskas. Exempellayouten för Trollugnsberget vindpark omfattar 30 verk med en totalhöjd om maximalt 295 meter. Årsproduktion beräknas till 800 GWh. Området har goda vindförhållanden och är delvis utpekad i kommunens vindbruksplan. Det är ett relativt obebyggt landskap på ungefär 2800 hektar. En del av utredningsområdet består av områden där inga verk kommer att placeras. Utredningsområdet gränsar till Sätters, Norbergs och Hedemoras kommuner.

SL informerar om att ett samrådsmöte har genomförts med Hedemora och Sätters kommuner under förra veckan. Länsstyrelsen i Västmanland har valt att lämna skriftliga synpunkter. Norberg kommun har inte återkopplat.

ML tar upp att det är viktigt att layouten är utformad så att det är ett tillräckligt stort område för att få plats med uppställningsplatser och svepytor. **ML** efterfrågar hur layouten för utredningsområdet utformas, med korridoren som går mellan de två områdena.

JW: Korridoren mellan de två områdena består av en befintlig väg som planeras att användas i projektet. Den är till för att koppla ihop de två områdena, och möjliggöra både transporter och förläggning av kablar. **KA:** Alla utredningar som utförs omfattar hela utredningsområdet, inklusive de delar där inga vindkraftverk kommer att uppföras.

CN efterfrågar om det innebär att Länsstyrelsen inte får in åtgärder på den aktuella vägen som 12:6-samråd, eftersom den ingår i utredningsområdet? **ML:** Det är även ett riksintresse för kulturmiljö som korsar den vägen.

KA bekräftar att vägen hanteras i miljöprövningen och inte i 12:6 samråd. I MKB:n kommer det även vara med beskrivning av de åtgärder och påverkan som uppkommer av åtgärder på vägar. Det kommer även att utredas eventuell påverkan på området av riksintresse.

CN efterfrågar anledningen till utformningen av utredningsområdet vid Saxrönningen.

JW: Det ligger ett bostadshus vid Saxrönningen, som man tar hänsyn till i placering av vindkraftverk. Det finns dock vägar inom området som kan nyttjas, därför ingår det i utredningsområdet. De kryssade områdena på kartan ingår i utredningsområdet, men inga vindkraftverk placeras där.

VD: Det är viktigt att utgå från praxis vid utformningen av layouten inför ansökan, vad gäller t.ex. skyddsavstånd och flyttmån.

SL påminner om att det är en exempellayout som visas i samrådsunderlaget. Utifrån resultat av utredningar och inkomna synpunkter kan vindkraftverken placeras på andra platser.

Riksintressen, skyddade områden, naturmiljö & yt-och grundvatten

KA presentera de genomförda och planerade utredningar i Trollugnsberget, samt närliggande riksintressen, skyddade områden och naturmiljön i området. Inom utredningsområdet finns ett riksintresse för kulturmiljö (Romboleden), dock inom område där inga vindkraftverk kommer etableras. **KA** beskriver vidare yt- och grundvattenförekomsterna i området. En naturvärdesinventering har genomförts på fältnivå medel. Naturvärdesinventeringarna som varit ute i fält har förutom identifiering av naturvärden även föreslagit naturpositiva åtgärder i området. **KA** förklarar vidare att

det inte är helt klart hur de naturpositiva åtgärderna inkluderas i prövningen, men dessa tas med i beaktande redan i början av projektet.

KA presenterar genomförda och planerade inventeringar av fåglar och fladdermöss i området. Förutom artspecifika inventeringar gör man en generell linjetaxering för att identifiera häckande fåglar i området. Havsörn och kungsörn inventeras under två säsonger. Det är Grouse expeditions som utför samtliga fågelinventeringar. Fladdermusinventering har genomförts och utformningen har skett enligt dialog med Länsstyrelsen (som diskuterats för Toxbergets vindpark, Falu kommun). Inventeringen har genomförts under 5 nätter med autoboxar, under perioden mitten av augusti till mitten av september.

CN efterfrågar om OX2 varit i kontakt med kungsörnsgruppen, då de fått indikationer från dem på att det skulle kunna förekomma örn i detta område.

JW meddelar att kungsörnsgruppen ingår i samrådsgruppen, samt att inventerarna bör ha tagit kontakt med i ett tidigare skede. OX2 följer upp den frågan.

Friluftsliv

KA förklarar vad som är känt om friluftslivet i och i närheten av utredningsområdet. Området nyttjas för jakt, vandring, upplevelse av flora och fauna m.m. Det finns inga riksintressen för friluftsliv i närheten av aktuellt område, närmsta riksintresse är Barkensjöarna. Syd/sydväst om utredningsområdet ligger Larsbo, Tolvsen och Stimmerbo som är utpekade som övriga intressen för friluftslivet enligt Länsstyrelsen Dalarna. Trollugnsberget vindpark kan ha viss påverkan på friluftsliv, främst under byggnation då delar av utredningsområdet inte är tillgängligt.

CN: Finns det några utkiksplatser i området?

KA: Vi har inte kännedom om det nu, men det kan komma fram mer information om det under samrådet. Inom utredningsområdet ligger Lövmarken bergsmansby och hyttområde, som är gammal kulturmark och besöksmål.

GS belyser Lövmarken och Källan och förklarar att det är många som vandrar dit. Det har ett viktigt kulturhistoriskt värde.

Kulturmiljö

KA beskriver kulturmiljövärden i och i närheten av utredningsområdet och förklarar den kulturmiljöanalys som genomförts. De flesta kända lämningar inom och i närheten av utredningsområdet är kopplade till skogs- och fäbodsbruk samt kolning.

ML förmedlar kontaktuppgifter till Länsstyrelsens arkeolog, då de från kulturmiljösidan har synpunkter på utformningen av utredningar m.m. **ML** meddelar att kulturmiljö också har förslag på fotopunkter, samt frågor om siktanalys, bl.a. från Larsbo, Vikmanshyttan och Stimmerbo samt vid riksintresse.

OX2 kommer att ta kontakt med kulturmiljöhandläggare för vidare diskussion om utredningar och synpunkter, samt bokat ett separat möte om det.

KA efterfrågar om Länsstyrelsen kommer att skicka ett skriftligt yttrande, utöver det som framför på mötet.

ML bekräftar att Länsstyrelsen skickar ett skriftligt yttrande, förhoppningsvis innan jul.

GS: Smedjebackens kommunantikvarie heter Sanna Svensson, det kan vara bra att veta om det är något material som skulle behövas.

Ljud och skugga

KA beskriver ljud från vindkraftverken. Naturvårdsverkets riktvärden för buller kommer följas och för lågfrekvent buller gäller Folkhälsomyndighetens riktvärden. Det har genomförts en ljudberäkning utifrån exempellayouten. Ljudberäkningen är preliminär och har visat att 40 dBA inte kommer överskridas vid något bostadshus. Förnyade ljudberäkningar kommer utföras som underlag till MKB. I beräkningarna ingår ekvivalent ljudnivå och lågfrekvent buller.

ML: Det skulle kunna vara bra om man tydligare kunde se bostäder i ljudkartorna i samrådsunderlaget. Man kan också överväga att ha med gränsen för 35 dBA.

KA: Vi har funderat på att ha med gränsen för 35 dBA också, men tycker att det blir förvirrande eftersom de gällande riktvärden som vi hänvisar till är 40 dBA.

ML och **GS** anser att det är viktigt att bostadshusen synliggörs, så att man kan dra slutsatser om ljudpåverkan.

KA informerar om att OX2 för detta projekt även tagit fram en sida med "Storymaps", som ett komplement till samrådsunderlaget, som länkas från OX2:s projekthemsida. Där finns det möjlighet att använda interaktiva kartor och zooma in mer, för att få en tydligare bild av var till t.ex. bostadshus ligger i förhållande till andra intressen eller utredningar. **KA** efterfrågar om det krävs ytterligare underlag för att samrådsunderlaget ska anses vara komplett.

VD: Det är bra om befintliga bostäder är med på kartorna, och bra om det vid samrådsmötet med allmänheten är tydligt.

KA: Vi föreslår att OX2 återkommer med en beskrivning av hur man tydliggör var bostadshusen ligger, med hänvisning till vilket underlag som ligger på hemsidan, och vilka justeringar som gjorts i samrådsunderlaget inför samråd med allmänheten. Så har ni på Länsstyrelsen möjlighet att ta ställning till om det är tillräckligt. Vi kan ta fram kartor med information från Lantmäteriets fastighetskarta, men det är inte säkert att det motsvarar samma definition av bostadshus som kommer att tillämpas senare i relation

till ljudkraven. Vi kan förtydliga det i de kartor som tas fram. **JW** återkommer till Länsstyrelsen med denna beskrivning.

GS: Det finns en grupp som är emot vindkraft i Smedjebackens kommunen, och som anser att det bör vara en folkomröstning. Det finns en facebook-grupp om det.

JW meddelar att OX2 känner till detta och har haft kontakt med dem, samt att de ingår i samrådkretsen.

ML efterfrågar läget med vindbruksplanen för Smedjebacken kommun.

GS säger att arbetet med uppdatering av planen för närvarande är pausat och att den antagna planen gäller.

VD och ML efterfrågar om man kan få samrådsunderlaget skickat till sig? Samt tid och plats för samrådsmöte med allmänheten.

JW: Samrådsunderlaget har skickats ut per e-post till de myndigheter och organisaitoner som vi haft e-postadresser till. Övriga har fått informationsbrev med information om samrådet och hänvisning till samrådsunderlaget på hemsidan. Man kan även höra av sig om man vill ha samrådsunderlaget per post, och det kommer finnas tillgängligt under samrådsmötet med allmänheten. Det är den 7 december kl. 16.00-20.00 i Folkets hus i Smedjebacken.

KA fortsätter samrådet med att beskrivs skuggutbredning från vindkraftverken, där Boverkets riktlinjer kommer att följas, om att skuggning får ske max 8 h per år eller 30 min per dag vid störningskänslig bebyggelse. Om skuggtiden överstiger Boverkets rekommendationen kan skuggreglering installeras.

ML: Skuggberäkningar bör också inkludera bostadshus i kartorna så det blir tydligare.

KA och JW instämmer.

Landskapsbild och fotomontage

OX2 har tagit fram visualisering av fotomontage från ett antal platser inom/i närheten av utredningsområdet, totalt 12 punkter. OX2 tar gärna emot förslag på ytterligare fotopunkter. Bl.a har synpunkter inkommit sedan tidigare från kommunen, angående Lövmarken och Blåkullsberget.

CN: Har synbarhetsanalys genomförts?

JW: Ja, den finns dock ej med i samrådsunderlaget, men kommer att tas med i MKB. Vi planerar också att ha med en karta över synbarhetsanalysen på samrådsmötet med allmänheten.

GS: Kommunen tycker att det är viktigt med fotomontage. Ett förslag på fotopunkt är vid Torrbo. Men finns ju dock en fotopunkt vid Stimmerbo, så det kanske räcker.

ML: Det skulle vara bra med ett fotomontage från riksintresset (Romboleden).

CN: Inkluderas även andra vindparker eller är det bara Trollugnsberget?

KA: I den preliminära synbarhetsanalysen, samt i fotomontagen för samrådet utifrån exempellayout, så är det bara Trollugnsberget. I MKB kommer kumulativa effekter att tas med.

Tillgänglighet

KA beskriver kring tillgängligheten i området vid byggnation och drift av Trollugnsberget vindpark. Kommunikation sker genom bland annat varningskyltar samt information som skickas ut till närboende. Dialog kommer föras med jaktlag i området. Under driftfas kommer området vara tillgängligt förutom tillfälligt vid exempelvis risk för iskast. Under byggnation är dock tillgängligheten mer begränsad på grund av säkerhetsskäl.

Tidplan

HH förklarar tidplanen för projektet. Samråd pågår fram till sista december och sedan sammanställs synpunkter i en samrådsredogörelse. Utredningar pågår under tiden. Under våren kommer framtagande av MKB påbörjas. **JW** beskriver att OX2 planerar att lämna in tillståndsansökan under 2023.

Samrådsrets

HH förklarar framtagandet av samrådsretsen. Samråd sker med fastighetsägare och folkbokförda inom 5 km men har anpassat för att inkludera hela samhällen (Fragg, Larsbo och Stimmerbo), samt även Resmoren. Annonsering om samrådet sker i lokala tidningar. OX2 mottar gärna förslag på organisationer, föreningar m.m. som bör inkluderas i samrådsretsen samt vilka tidningar samrådet bör annonseras i. **JW** förtydligar att OX2 lagt till några organisationer, jämfört med den lista som skickats till Länsstyrelse och kommun tillsammans med samrådsunderlaget.

ML: Det finns ett beviljat undersökningstillstånd inom området, samt även en täkt, de bör inkluderas i samrådet.

Miljöaspekter i MKB

KA fortsätter samrådsmötet med att belysa vilka miljöaspekter som kommer utredas vidare till miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).

KA visar hemsidan för projektet och hur man kommer åt dokumenten där. KA förklarar och visar Storymaps för projektet, som är en förenklad version av samrådsunderlaget med interaktiva kartor.

Övriga frågor

CN: Vad är planerna vid norra delen av utredningsområdet, där det går in i VMI-objekt klass 1?

JW: Gränserna i nuläget visar det område som vi utreder, det behöver inte betyda att det kommer att ske någon påverkan där. Vi följer upp det och kontrollerar mot resultat av NVI.

ML: För de kumulativa konsekvenserna bör Styggjärnsberget tas med. Projektet finns ännu inte i vindbrukskollen, men det är ett pågående samråd där och samråd med allmänheten planeras i december.

KA: Vi kommer att ha med det projektet i bedömningen av kumulativa effekter i MKB.

ML efterfrågar att man i MKB beskriver påverkan och skyddsåtgärder kopplade till vägdragningar och förslag/alternativ för elanslutning.

ML: Gällande tillståndstiden är det viktigt att motivera tydligt om man ansöker om längre tid än vad som idag är praxis. Det är generellt viktigt att hänvisa till praxis.

SL: Planerar Smedjebacken kommun att skicka in ett skriftligt samrådsyttrande?

GS: Ja. Eventuellt efterfrågas förlängd tid att svara, då det behöver tas upp i nämnden.

Mötet avslutades kl. 15.00

Vid protokollet

Alva Jakobsson, Structor Miljöpartner